Ч. 142 Неділя 28 червня (10 липня) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за вложенем оплати почтовоі.

Рекламациі незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциі дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциі:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Справа язикова. — Дальша акция Американців на Кубі. Ситуация на Филипинах. Занятє островів Лядронів і Гавайских островів. — Гостина болгарского князя в Руминиі.)

Віденьскі ґазети подають чутку, пущену здаєсь, ческими ґазетами, що правительство по переведеню необовязуючих до нічого конференций з ческими і німецкими послами видасть на основі §. 14 закон язиковий а рівночасно знесе і дотеперішні розпорядженя язикові. Чутка ся єсть лиш чуткою, доси нема ніякого потвердженя єі.

Проєкт заведеня в округах язикових перекладників при судах занепокоів дуже ческу прасу і она виступає тепер рішучо против сего проєкту. З ческої сторони видано вчера такий комунікат: „На основі інформаций з компетентного жерела всьмо уповажнені заявити, що вість, подала „Vaterland-ом", мов би то ґр. Тун наміряв справу язикову в Чехії управильнити заведенем інституциі перекладників при т. зв. урядах одноязикових, не відповідає дійстному станови річи". — З Відня же доносять, що правительство не думало зовсім заводити перекладників при т. зв. одноязикових урядах, лиш умістити при таких урядах і судах якесь число урядників знаючих оба краєві язики, щоби в такім случаю, коли би н. пр. в окрузі чисто ческім Німець хотів внести позов або залагодити якусь справу по німецки, міг ту чинність перевести з ним урядник, знаючий також німецкий язик — і на відворот.

Нині в полудне розпічне ся мабуть дальший атак на місто Сантхаґо. Ґен. Шафтер і адмірал Самсон порозуміли ся вже що до пляну дальшоі акциі воєнної. Американці за послідних 48 годин укріпили свої позициі коло міста і уставили нові батериі. Самсон буде насамперед бомбардувати форти при вїзді до порту а евентуально прогнавши Ішпанців возьме їх, а відтак буде старати ся очистити вїзд до порту від заложених там мін. Аж тогди єго фльота вїде до порту і розпічне ся атак на місто рівночасно з двох сторін, від моря і від суші.

З Вашінґтону доносять, що президент Мек Кінлі мав заявити свому кабінетови, що для Сполучених Держав була би то супротив заграниці дуже небезпечна річ, як би они стратили свою фльоту. Длятого ескадра Самсона не сьміє доти входити до порту під Сантхаґо, доки не будуть здобуті форти при вїзді до порту і сам порт очищений як найдокладнійше з мін.

Коли повірити вістям з Мадриду, ситуация Американців на Филипиньских островах мала погіршити ся. Повстанці не то що не хотять ділати спільно з Американцями, але ще й виступають ворожо против них, та після не потвердженої доси чутки мали стріляти до них з пушок. Остаточно може бути, що межи Американцями а филипиньскими повстанцями настало якесь непорозуміне, бо адмірал Дюі доніс свому правительству, що проводир повстанців Аґінальдо проголосив вже републику на Филипиньских островах. Чи то стало ся за порозумінем з Американцями, годі знати а скорше можна сподівати ся, що то стало ся може против їх волі і скорше як они того хотіли або сподівали ся.

Тимчасом заняли Американці без великого труду Злодійскі острови або Лядрони. В Гонолюлю на Гавайских островах одержав комендант корабля „Чарльстон" що віз поміч для Дюі в Манілі приказ, щоби поступив до острова Ґвам і знищив там ішпаньскі укріпленя та кораблі. Було то ще 20 червня, коли „Чарльстон" прибув до того острова і заплив там до порту під Сан Люй де Апра та кинув 13 бомб на стару кріпость Санта Крус. Ішпанці не відповідали на ті вистріли. По полудни того дня прийшло на американьский корабель кількох ішпаньских офіцирів і тут їх арештовано, але зараз і пущено на волю з тим, щоби они пішли до ґубернатора і сказали єму, щоби він прийшов на корабель. Ґубернатор відповів, що не піде на чужий корабель і завізвав капітана корабля, щоби він прийшов до него. Ішпаньскі офіцири казали, що не знають нічого о вибуху війни. Американці взяли тогди ґубернатора, шість офіцирів і 54 вояків (цілу залогу) в неволю і опісля повезли до Маніли а на острові вивісили американьску хоругов на знак, що взяли Лядроньскі острови. — Американці забрали також і Гаваньскі острови. Вислано туди корабель „Філядельфія", щоби він на тих островах вивісив американьску хоругов і прилучив їх до Сполучених Держав.

Тихцем лагодять ся на Балкані якісь зміни, котрі, що правда, ще далекі, але при

---

18)

Послідна воля.

(Із шведского. — Віктора Гуґа Вікстрема).

(Дальше).

Коли лікар прийшов другим разом, розповів я єму, що стало ся Максимови. Він призадумав ся і сказав:

— Страшно борзо поступає.... загальний параліж!

— Мною аж кипуло. Загальний параліж! Ся страшна недуга, що убиває чоловіка кусник за кусником. Яке-ж то нещастє!

— Та чи довго ще потягнуть ся єго муки?

— Що найбільше три роки. — А чи не приходить єму гадка відобрати собі житє?

— Тепер ні, але давнійше так бувало.

— Стережіть же єго добре! Єсть мало недуг, в котрих проходить так богато щораз нових змін.

Я мав того дожити, що они борзо приходили одна по другій.

Одного дня сидів я коло него на софі і розмавляв з ним хвильку, але відтак встав, коли побачив, що він утомлений, і я став собі коло вікна. За хвильку по тім він схопив ся і крикнув:

— Чого хочеш?

— Як то, я?

— Та же ти кликав мене по имени,

— То тобі лиш так здавало ся.

— Ні! А от і тепер знову кличеш! Максиме, Максиме, Максиме!

Годі було єго переконати, що то єму лиш так здає ся. Він заєдно чув, що хтось єго кличе, то ніби лагідним, то остерігаючим, то грозячим голосом.

Настала пора галюцинаций [1]).

Незадовго прийшла і безсонність. Не спав і лежав з отвертими очима. Аж по довгій їзді на прохід і по сильних дозах морфіни засипляв трохи.

Лікар радив мені, щоби він що дня о скілько можна, віддихав сьвіжим воздухом. Я був завсігди коло него, а коли не було можна, що рідко бувало, то замість мене сидів коло него Каддур, діставши строгий наказ, щоби єго ані на хвильку не спускав з ока.

Опісля прийшов час, коли єму здавало ся, що він якась дуже велика особа, що він такий богач, якого нема другого на сьвіті.

Одного дня спитав він мене:

— Чи ти знаєш, який я богатий?

— Після того як ти казав, маєш около міліона.

— Далеко, далеко більше! — Ану вгадай!

Я зробив волю забаганці недужого і вгадував: два, три, пять, десять, сто міліонів.

— Не вгадаєш, хоч би-сь не знати як довго вгадував. Я маю о тисяч міліонів більше, як би того собі який небудь чоловік бажав.

І так здавало ся єму, що він так само щасливий та гордий з того.

Наконець прийшла шаленість. Бив Каддура, бо казав, що той хоче єго строіти; грозив і мені смертию, бо казав, що я цілу ніч граю на орґанах та не даю єму спати.

Я мав вже на думці перервати виїздки на прохід; але що він на проході був завсігди спокійний і послухав ради, а й лікар радив виїзджати, то я позваляв єму їздити.

Одного дня перед полуднем прийшов Каддур до мене. Він лише що вернув був з такої прогульки з Максимом.

— Не знаю, що то має значити, що пан Максим сказав, коли ми вертали до готелю. Він розсьміяв ся і сказав сам до себе так голосно, що я то зрозумів: Ну, тепер я вже досить наводив ся Віля за ніс!

— Та чейже не висідав з воза підчас їзди? — спитав я, занепокоєний в найбільшім степени.

— Ні... але я — сказав Каддур спустивши голову.

— Як то?

Пан Максим побачив у вікні виставовім якісь конфітури і казав мені злізти з воза та купити їх для него, а сам лишив ся на возі. Сказав виразно, щоби я вибрав по одному з кождого рода; а що мені наказано слухати єго приказів, скоро они будуть розумні, то я так і зробив. Але треба було богато часу, заким я їх купив, бо й в склепі було кількох

[1]) Галюцинация значить то само, що „привид": єсть то хоробливий стан нервів, в котрім чоловікови, котрий впрочім виглядає на здорового, щось привиджує ся і причуває ся. Він видить перед собою людий, котрих нема і чує слова, котрі ніхто не виговорив.

догідній нагоді могли би таки настати. Чорногора зброїть чим скорше свою армію російскими карабінами, а кн. Фердинанд заходить ся дуже около того, щоби позискати собі дружбу Румунії. Ту ціль мала его послідна подорож до румуньского короля. Князь Фердинанд гостив там на замку Пелеш а вчера надїлив короля румуньского болгарским ордером войсковим, при чім згадав про хоробрість румуньскої армії, котра причинила ся до утвореня независимої Болгарії. Король відповів, що приймає ордер з тим більшим вдоволенем, що видить в тім цінний доказ дружби і звязь, яка має сполучити его з молодою болгарскою армією, котрій желає як найкрасшого розвою. Опісля на обіді підношено тоасти з обох сторін на честь обох пануючих, їх народів, та в честь знаменитих дружних відносин, які настали межи обома сусїдними державами.

Новинки.

Львів дня 9-го липня 1898.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила між иншим на засїданю з дня 4-го липня с. р.: 1) Висказати учителеви народної школи в Підбережи Вас. Посацкому при нагоді перенесеня его в стан супочинку признане за довголїтну ревну і успішну службу; 2) затвердити імоноване о. прелата Ів. Войтовича на духовного члена греко-кат. обряду до окружної ради шкільної в Перемишли; 3) затвердити вибори: Альб. Райского і о. Мих. Матковского на відпоручників ради повітової до ц. к. окружної ради шкільної в Рудках і о. Ів. Саноцкого на відпоручника ради повітової до ц. к. окружної ради шкільної в Березові; 4) іменувати учителями народних шкіл: Фр. Ожговича при 1-кл. школї в Ямници, Ант. Тота управителем 2-кл. школи в Куровичах, Анну Фішерову учителькою 1-кл. школи в Люблинци старім, Стеф. Домбровску управителькою, а Варв. Мрдачківну і Ванду Інесівну старшими учительками 6-кл. женьскої школи в Бережанах, Андр. Компликовича управителем 6-кл. школи женьскої в Камінці струмиловій, Ант. Винковского старшим а Вас. Равлюка молодшим учителем 5-кл. школи в Радехові, Сид. Винницку управителькою 5-кл. школи женьскої в Чорткові, Макс. Пильтоша управителем 2-кл. школи в Делятинї. Теод. Толиховского старшим учителдм 4-кл. школи мужеской в Журавнї. о. Казим. Смолиньского римо-кат. а о. Ом. Кормоша греко-кат. катихитом при виділовій мужескій школї в Перемишли, о. Льва Несторовича греко-кат. катихитом 4-кл. школи ім. Конарского в Перемишли, Ольгу Назаревичівну старшою учителькою а Стеф. Савчиниску молодшою при 5-кл. школї женьскій в Болехові, Ром. Лабенцкого управителем а Ів. Сковроньского старшим учителем 6-кл. школи мужеской в Бучачи, Ан. Ґилевичівну старшою учителькою при 5-кл. школї женьскій в Буску, Стеф Обертаса старшим учителем 5-кл. школи мужеской в Буску, Анну Коссовску учителькою при 1-кл. школї в Селисках, Соф. Смолярску в Ортиничах, Йос. Домбровского управителем 2-кл. школи в Олеську, Льонг. Тарнавского учителем при 1-кл. школї в Ярчівцях. Меч. Котульского в Довгополи; 5) затвердити в учительстві в середних школах Стап. Шарґу учителя ґімназиї в Станиславові; 6) перемінити від 1 вересня с. р. народні школи: триклясові в Пістини, косівского повіта і в Бурштині, рогатиньского повіта, на 4-клясові, одноклясові в Нижбірку і Коцюбинцях, гусятиньского повіта, в Кільчичах, самбірского повіта, в Іванівці, скалатского повіта і в Тисьменичапах, станиславівского повіта на двоклясові; 7) призволити до ужитку в школах народних при доповняючій науці книжку п з.: „Школа народна. Часть V.“ У Львові 1898. Накладом ц. к. Видавництва книжок шкільних. Цїна оправленої книжки 90 кр.

— **Кваліфікацийні іспити** учителів народних шкіл перед іспитуючою комісиєю в Станиславові, розпічнуть ся дня 5 вересня с. р. Поданя до іспитуючої комісиї треба вносити за посередництвом дотичних окружних рад шкільних на руки директора іспитуючої комісиї, краєвого інспектора шкільного п. Болесл. Барановского у Львові, найдальше до дня 10 серпня с. р.

— **Огні.** З Чорткова доносять, що вчера о 3½ годині рано згорів там турбіновий млин, власність фундациї бл. п. Єрон. Садовского. Шкода виносить до 200 тисяч зр. і була в більшій части обезпечена. — Дня 4 с. м. погоріли дві селяньскі загороди в Білобожници, чортківского повіта. — З Постолівки, повіта гусятиньского, пишуть: Дня 30 червня вибух огонь в селї Постолівцї і знищив сїм загород. Першої помочи уділив погорільцям п. староста гусятиньский. В кілька днів, іменно дня 4 липня вибух в Постолівцї новий огонь і за годину замінив 25 господарств в попіл. Люди постоловецкі показались недбалими, а лише завдяки помочи людий з Городницї огонь при сильнім вітрі не розширив ся дальше. Причиною огню в першім випадку була неосторожність при висипуваню попелу, а в другім, забавка дїтий сїрниками. З потерпівших один був обезпечений на 300 зр.

— **Коноводи.** Патруля жандармериї в Біберцї, зложена з жандармів Кулика і Шульца, придержала дня 30 червня недалеко Давидова пятьох „аматорів“ чужих коний, котрі в ночи украли двоє коний на фільварку „Підгородне“ коло Рогатина. Двох проводирів, Шльому Галера і Дудя Гохберґа (на возї у них найдено револьвер) замкнено в арештї, а прочі три утїкли з рук жандармів, хоч не укриють ся, бо жандармерия впала на їх слїд.

— **Градова буря на Угорщинї.** Послїдна градова буря, що так страшно лютила ся у нас і наробила тілько знищеня, не оминула й Угорщини. Она навістила там 16 комітатів. Більше як 9000 громад донесло до угорского товариства обезпечень від граду о понищеню плодів на 25% до 100%. Тілько Семигород і один комітат альфельдский у всхідній части околиць підкарпатских не навістила згадана буря.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і виховане.

Добрі ради.

— Випа овочеві (Після Беттнера III.) Першою роботою при робленю вина з овочів єсть прилагоджене їх до вижиманя (витисканя) з них соку: овочі тверді, як яблока або грушки труть ся на терку або розмелюють на окремих до того млинках (коли вино робить ся на більші розміри); ягоди як н. пр. парічки, верпни, афини і т. п. розтирають ся макогоном. Яблока розтирають ся разом з лупинкою і т. зв. качаном; обирати їх і вирізувати качани не потреба. Лупинка надає яблочникови ароми (запаху) а задля того, що в нїй єсть найбільше гарбовини, то вино буде ясне і буде добре держати ся. В качанї знов єсть білковина і вино виробить (викисне) добре. До тертя яблок уживає ся терка, подібного як звичайне кухонне, лиш оно не єсть вигнене як коритце а зовсїм рівне, більше і вправлене в деревлянні рамцї і подобає на шатківницю. Ті рамцї мають із середини пази (рівцї) в котрі заходить клинцями чотирогранна скринка і суває ся в них. Та скринка єсть без дна і має по боках два про-

гостий і треба було деякі з тих конфітур добре запакувати.

— А Максим же за цїлий той час сидів на возї?

— Та менї так здає ся, я бодай не видів, щоби він злазив.

— Та же й візник мав наказ, звернути зараз твою увагу на то, як би Максим хотів злїзти з воза — додав я успокоюючи его.

То був зовсїм новий візник, котрого я перед тим не видів.

— При котрій же то улици тота цукорня?

— При Вія Алєссандрія.

— Господи! То він очевидно вступив десь до якогось склепу з оружием — крикнув я повен розпуки, бо аж тепер зрозумів я все.

Я побіг до Максимової комнати, але вже ледви я станув на порозї роздав ся вистріл і тіло упало з шесльонґа. Максим зробив конець свому житю кулию в сам висок. Підчас моеї розмови мав досить часу набити револьвер і застрілити ся.

На Максимовім столї лежав кусень паперу а на нїм було написано певною рукою.

„Мертвий як камінь, Вілю! — А ти умієш вимовити слово „Парісекспозісіон?“

Я зараз зателеґрафував до Максимового нотаря і повідомив его о тім що стало ся. Він приїхав зараз першим поспішним поїздом, розпорядив похорон, забрав то, що лишило ся по Максимі, а мене і Каддура лишив з порожними руками. Але був ще на стілько ласкав, що заплатив рахунок в готели за нас обох.

Максим погиб около різдва. Для мене був то час найтяжшого навіщеня, виповнений безнадійним старанем ратувати недужого приятеля. Моя сила була зломана.

Глава четверта.

Минуло мало що більше як півчверта року, відколи я виїхав був з мого рідного краю, менї скінчило ся двайцять і три роки, а прецї — чого я вже не дожив! Я переглянув в гадках моє повне змін житє і знайшов в нїм дуже мало сьвітлих, але богато, дуже богато темних сторін.

Житє то як природа. І в сїй єсть більше тїни як сьвітла. От передовсїм ніч, найбільша тїнь; але також і в тїй змінній грі сьвітла на полях і в сумраку лїсів панує темнота.

Переказ на гроші від вуйка Боба ховав я дуже старанно. Лиш в найбільшій бідї можна було робити з него ужиток. Тепер настала пора на то. Менї не стало охоти старати ся о якусь посаду, сили до роботи не мав вже ніякої. Не надумуючись богато, взяв я з римского банку суму двіста фунтів, на яку був переказ виставлений.

Позаяк з готелем де Льондр вязала ся так сумна згадка, то я по похоронї Максима перенїс ся до готелю де Руссі, де випаймив комнату з алькірем а крім того комірчинку для Каддура, котрий ніяк не хотів мене покинути ся.

Розходило ся тепер о то, щоби той капітал як найлїпше умістити. А чи-ж було що приятнїйшого як учити ся пізнавати людий? Але чи то би вистало на моє удержане? То було велике питане.

А чи я сам вірив в науку того рода? Так і — нї. То сполучене склонностий і пристрастий, чувств і гадок, яке ми називаємо „чоловіком“, єсть в своїй індивідуальній появі занадто змінним і необчислимим, щоби могло підпадати під неумолимі правила якоїсь науки; але все-таки суть деякі загальні ознаки і успосібленя, котрі дають ся схопити. Чоловік так само як і яка цьвітка підпадає якимсь певним правилам, а ті правила в своїх поодиноких дїйстних проявах у поодинокого чоловіка дають ся схопити за одним внутрішним поглядом. Виходячи з того становища, єсть цьвітка для нас загадкою, бо она за далеко посвоячена з нами. Але душу людску може як-раз тим внутрішним поглядом зрозуміти.

Я міг без сумнїву зарабляти гроші моєю штукою; та-ж прецї в европейских ґазетах знаходять ся що дня оповістки про якихсь ясновидів та ворожбитів, котрі готові за гроші сказати не лиш минувшість, але й відхилити заслону з будучности. Мій американьский інстинкт казав менї, що тих оповісток вже давно би перестали уміщати, як би они не виплачували ся.

Отся гадка й рішила. Я постановив виступити яко ворожбит, хіромант [2]) і гіпнотизер [3]).

Але наш час — а мабуть так само бувало і давнїйше — любить щось надзвичайного, ніби чудесного, отже коли менї мало щастити ся, то треба менї було виступити яко ворожбит зі Всходу.

Я наймив собі елеґантне помешканє на долинї, уряджене по турецки, з присїнком, сальоном і спальнею в старосьвітскім домі при улици Капо лє Казе, котре менї відступив за дуже низьку цїну один Анґлієць, що задля случаю смерти в его родинї мусїв на довший час виїхати з Риму.

Щоби же в сїм турецкім окруженю виступати яко правдивий чоловік зі Всходу, тре-

[2]) Хіромантами звуть ся ворожбити, що ворожать з руки.

[3]) Гіпнотизером зве ся той, що потираючи когось руками по лици і голові та вдивляючись в него присипляє его, гіпнотизує.

різи проти себе. До тої скринки належить ще чотирогранна дощинка, котра в ню заходить, прибита кілочками до держака, котрий знов заходить в прорізи скринки і вистає з неї з обох боків. В скринку накладає ся яблок, на них кладе ся зверха дощинку держаком в прорізи, бере ся за оба кінції держака і сувае ся скринкою на терці та тре ся яблока над якою бочівкою. Чим більше стирають ся яблока, тим більше дощинка а з нею і держак в прорізах зсувають ся в спід. Коли зітруть ся зовсім, накладає ся до скринки сьвіжих яблок. Бляху до такого терка довгу на 27 цент. а широку на 16 цент. з дірками доокола до прибитя до рамок може зробити бляхар, а рамці зробить столяр: на спід дасть дошку і виріже в ній отвір на бляху; з двох довших боків дасть рамці з пазами на скринку і на однім кінци злучить їх поперечкою; другий конець спідної дошки має трохи дальше виставати як бічні рамці, бути для краси обрізаний каблуковато і з діркою до вішаня; на противнім кінци від горішного має бути з під споду трохи дальше від кінця прибита листва, щоби нею можна оперти терко од край бочівки. Звичайно тре ся яблока в малу діжку, а з тої вибирає ся натерту масу деревлянними черпачками і складає ся до більших дубових діж (але не нових) і лишає ся так на 24 годин (але не довше) а відтак вижимає ся сок. До вижиманя або витисканя соку на більші розміри уживає ся відповідних до того прас, але до домашного ужитку послужить ось такий простий прилад: груба дошка, котру можна покласти на діжку; на однім кінци тої привязує ся міцним шнуром довгу і широку лату в кант, а на другім кінци другу таку лату. Розтерту масу яблок збирає ся черпачкою в чистий мішок, котрий завязує ся і кладе ся на дошку; двох людий, один з одного, другий з другого боку тиснуть відтак латами на мішок і витискають сок до діжки. Мішок з розтертою масою треба доти обертати, доки аж не витисне ся з неї весь сок. За годину може двох людий вижмати сотнар соку. Дуже важна річ, щоби розтерті яблока як і сок з них не стикали ся нігде з зелїзом. При тертю годі то оминути, але тогди яблока лиш дуже маленьку хвилинку стикають ся і то не шкодить. Коли-ж би розтерта маса або сок довше стояли на зелїзї, то вино би почорніло і набрало неприятного смаку.

Переписка господарска.

Селян. Лопуш. в Забол.: В попередній відповіди показали ми Вам, як кубікує ся обтесане в канти дерево: треба грубість (або високість), ширину і довготу зміряти і помножити з собою. Труднійша річ коли то кругляк; довготу его можна зміряти, але як виміряти его грубість і ширину, коли він круглий і звичайно на однім кінци грубший (в приземку) а на другім (на вершку) тонший? Кльоц в перерізї (отже на обох кінцях) єсть круглий, кінчить ся кружками. Як би він був цїлий однаково круглий, (валок), в обох кінцях однаково грубий, то треба би лиш обчислити один его кружок на однім кінци, а то так: мірить ся кружок по середині і має тогди его промір н. пр. 15 цалїв. Той промір треба помножити числом $3\frac{1}{7}$ (взяти его три рази і одна сема часть). Кружок (або підстава валка) буде мати тогди трохи більше як 47 квадратових цалїв. Ті квадратові цалї треба ще помножити довготою валка (н. пр. 5 стіп або 60 цалїв), отже 60 разів по 47 дасть 2820 кубічних цалїв. Наконець ті кубічні цалї треба звести на кубічні стопи. Але ще труднійше, коли кругляк не однаково грубий. Тогди треба вишукати его промір по середині. До того має лісничий окремий прилад, котрим міряє кльоци посередині межи грубшим а тоншим кінцем. Обчислювати за кождий раз було би дуже трудно і займало би богато часу. Длятого суть вже наперед обчислені і уложені табелї (Преслера). Лісничий зміряє своїм приладом лиш промір кльоца по середині і его довготу, подивить ся відтак до табелї, а там вже написано кілько кубічних стіп або метрів мусить мати такий клоц котрого середний промір такий а такий а довгота така а така. Більше як певна річ, що жиди доставники самі не кубікують кльоців, але они або довідують ся містоти (обєму кубічного) кльоців від лісничих або від тих, що купують кльоци, а найчастійше таки не знають того і лиш туманять людий, рахуючи доставу на кубіки, бо знають, що селянин того не розуміє і дасть ся отуманити. При доставі преці важнійша річ сам тягар, вага, бо преці н. пр. дубове дерево єсть два рази тяжше як соснове і не все одно, чи хтось везе і бере заплату від 10 кубічних метрів дубини а від 10 кубічних метрів соснини. Коли возьме однакову заплату то дасть ся отуманити. — **Ґаздинька в Станіславові:** Верпини (аґрест) смажить ся зелені, ще недоспілі. Ягоди повинні бути зовсім гладкі (не мохнаті), великі і мясисті; зернятка треба видовбати шпилькою або пищиком (перцем) а ягоди вкидати до студеної води. Відтак виймає ся ягоди і кидає ся в кипячу воду на кухни а коли збілїють і змякнуть, відставити, зцідити воду а ягоди вкинути до студеної води з ледом і поставити на один день до пивниці або до холодної комори. На другий день розкладає ся ягоди на полотні, щоби вода з них збігла, а тимчасом робить ся сируп з половини потрібного цукру. На пів кільо верпин бере ся кільо цукру. Ягоди кладе ся до слоїка і заливає ся холодним сирупом, але не густим. На другий день зливає ся сируп, присмажує ся і додає ся другу половину цукру та знову вистудженим сирупом заливає ся ягоди. То само повтаряє ся ще через два дни а наконець заварює ся верпини вже в густім сирупі, але недовго, і по вистудженю зливає ся до слоїка. До сирупу першого дня вкладає ся ще для запаху кусник ванілї, завязаний в тоненький мушлїн. — **Г. П. в В.:** Кертиця єсть дуже пожиточне зьвірятко, бо нищить всїлякі шкідники і еї не треба убивати, але она своїм кертовинєм стає особливо в городї і на сіножатах дуже невигідною. Єї можете дуже легко позбути ся асафатиною (Asa foetida, рід живиці ростинної), котру купує ся в аптиці і по куснику вкладає ся в ямки кертиць. Один сьвященик коло Поморян, котрому ми то порадили, писав нам, що тим способом позбув ся кертиць зовсїм.

Телеґрами.

Відень 9 липня. Є. Вел. Цїсар санкціонував закон дозволяючий громадї Судова Вишня на побиране додатку громадского від пива аж до кінця 1902 р.

Ню-Йорк 9 липня. З головної кватири Шафтера доносять, що роз'єм продовжено аж до нинї длятого, щоби маршалкови Блянко і ґен. Лїнаресови в Сантхаґо дати можність порозуміти ся з правительством в Мадридї.

Рим 9 липня. Italie довідує ся, що межи европейскими кабінетами розпочали ся переговори, чи не далось би як помирити Ішпанців з Американцями. Правительство у Вашінґтонї готове до того а мадридске противить ся рішучо.

Ісмаіла 9 липня. Ескадра Камари заплила назад до каналу, щоби вертати до Ішпанії.

Константинополь 9 липня. Порта запротестувала против установленя провізоричного правительства на Креті і доказує незаконність кретийского народного збору.

Мадрид 9 липня. Рада мінїстрів дала властям войсковим інструкцию, як мають поступати, коли-б ескадра Ватзона заатакувала ішпаньскі порти.

Надіслане.

Яко добру і певну льокацию

поручаємо:

$4\frac{1}{2}$ прц. листи гіпотечні,
4 прц. листи гіпотечні коронові,
5 прц. листи гіпот. преміовані,
4 прц. листи тов. кредит. земск.,
$4\frac{1}{2}$ прц. листи банку краєвого,
5 прц. облїґациї банку краєвого,
4 прц. позичку краєву,
4 прц. облїґациї пропінацийні,
і всїлякі ренти державні.

Папери ті продаємо і купуємо по найдокладнійшім дневнім курсї.

Контора виміни

ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного

Контора виміни і відділ депозитовий перенесений до льокалю партерового в будинку банковім. 5

ба мені було відповідного одіня. Але я не думав дуже виставно виступати, лиш о скілько можна набирати на себе як найменше красок. У якогось кравця, що шив костюми на карнавал [4]), не трудно було роздобути собі правдиво всхідний костюм, зложений з червоного і білого турбану, широкого, жовтого плаща, червоних штанів і брунатних сандалів.

За то перебрав я Каддура, що мав пильнувати дверий орієнтального чародїя зі всякою можливою пишнотою в червоні шовки з золотими вишивками. При тім держав ся я правила великих панів, що слуга має бути богатше убраний як сам пан. Каддур аж не знав що собі робити з радости, коли пробовано на нім его костюм, і надув ся перед зеркалом як пава.

Але я все ще мешкав з Каддуром в готели де Руссі під моїм правдивим іменем і показував ся в моїм мешканю лиш на „сеансах“ [5]), що відбували ся в часї від десятої до дванайцятої години в ночи. Чудо, бачите, любує ся в ночи.

Треба ще було підкупити деякі ґазети, а то була, що правда, не найменша задача, щоби мені моя „індийска“ мудрість приносила зиски. Крім анонсів, за котрі треба було дорого заплатити, того змісту, що великий індийский ворожбит і знахор Абдуллах Бен Сулиман приймає у себе гостий кождого вечера від десятої години аж до півночи в своїм помешканю Капо ле Казе, щоби їм сказати, яка їх жде будучність, — мусів я ще заплатити великі суми за реклями. Але за то зробили они з мене наймудрійшого чоловіка з цїлого всходу, великого ученого та ізбранника тайної науки.

Каддура поучив я, як і що він має робити. Він мав сидїти в присїнку і скоро лиш задзвонить електричний дзвінок мав отворити двері, помагати при здойманю верхної одежі, відбирати оплату за вступ (двайцять лїрів [6]) і зголошувати гостя.

Розуміє ся, що треба було й трохи гумбуґу, щоби заімпонувати тим дурним, що шукали мудрости. Так на примір ставав я, коли Каддур зголосив кого, під найдальшу стїну позаду комнати та виступав звідтам на середину сальону так, як би я лише що перейшов через цїлий ряд комнат, заким увійшов до присїнка мудрости. Я мав на голові сиву перуку і великі синї очиці на носї, а мій штучний вигляд відріжняв ся від природного так дуже, що ніхто в сьвіті не пізнав би був в Абдуллазї Бен Сулиманї Віляема Лїнкольна Ріда. Наконець говорив я глубоким сьпіваючим голосом, зовсїм инший як мій природний.

Та й Каддур мусів мати маску, щоби слуга не зрадив пана. Я приправив єму велику чорну бороду, що дуже відбивала від его маленьких дитинячих очий. Як присїнок так і комната, де я принимав гостий, були лиш слабо осьвітлені.

(Дальше буде).

[4]) Карнавал — мясниці, підчас котрих в Італії відбувають ся великі забави, на котрих люди перебирають ся у всїлякі незвичайні строї або костюми.

[5]) Сеанс, — слово француске (séance) значить дословно „засїдане“. Словом сим називають нинї часто ті представленя, на котрих гіпнотизери, спіритисти і т. п. чудотворції показують свою штуку.

[6]) Лїра, італїяньска монета = 50 кр.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Поручає ся

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.**

4

Найсильнїйше, найвисше положене здроєвище сталеве на цїлім сьвітї, найвідповіднїйше заведене гидропатичне всхідної Европи при устю Дорни до золотої Бистриці. Сезон від 1-го червня до 30-го жовтня. На послїдній стациї зелїзницї Кімполюнґ численні оказиї при кождім поїздї. Прогульки до румуньских і угорских місцевостий, возами, верхом і тратвами.

ДОРНА, Буковина.

В новім величавім домі купелевім видае ся після найновійшої системи купелї **мінеральні, сталеві, шлямові, солодові, солянкові і соснові.** Після вимогів науки уряджений відділ гидропатичний посїдає службу виобразовану в клїніцї **проф. Вінтерніца.** Лїчене **молоком і жентицею.** Проспекта висиляє заряд здроєвий. Питаня адресувати до лікаря здроєвого і купелевого **дра Артура Лебель.** 32

Для Львова і Галичини

головний склад і експедиция

WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.

находить ся

у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.

$4\frac{3}{4}$ кільо кави

netto вільне від порта за посліплатою або за попередним присланем гроший. Під ґваранциєю 31 найлїпший товар.

Африн. Мока перлова . .	зр.	3·70
Сантос дуже добра . .	„	3·70
Куба зелена найлїпша .	„	4·35
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·10
Золота Ява жовта найлїп.	„	5·90
Перi кава знамен. сильна	„	5·55
Арабска Мока дд. аромат.	„	6·90

Цїнники і тарифа цлова даром.

ETTLINGER & Co., HAMBURG.

В кождій книгарни

можна замовити 30-те видане нагородженої книжки радника мед. дра Мілера о

недугах тайних і нервових і радикальнім їх вилїченю.

За надісланем **60 кр.** в марках листових, висилає вже оплачену посилку

CARL ROEBER
Braunschweig. 11

ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

$4\frac{1}{2}$% на рік. 7

Аґенция дневників і оголошень

принимає також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

„MODY PARYSKIE"

ДЛЯ НАШИХ ПАНЬ!

Найдешевше і найгарнїйше письмо для жінок, заосмотрене великими таблицями крою і гафтів, додатками повістий і нот, коштує:

квартально . . 1 злр.
піврічно . . . 2 злр.
річно . . . . . 4 злр.

Пренумерату належить присилати до Адміністрациї „Mód Paryskich" у Львові улиця **Личаківска ч. 27** або до

Аґенциї дневників С. СОКОЛОВСКОГО

Пасаж Гавсмана ч. 9.

Числа оказові висилає ся на жадане безплатно.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телєфона число 569).